

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-22
Besvaras senast
2024-02-28 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:642 Risktagande i statliga bolag

Några av de största och mest riskfyllda industriprojekten i svensk historia sker i dag i statliga bolags regi. Det tydligaste exemplet är det gröna stålet, som de helt eller delvis statliga bolagen LKAB, Vattenfall och SSAB ägnar sig åt. Det är med andra ord inte privata aktörer som väljer att ta denna risk. Dessutom har högriskprojekten fått ytterligare statligt stöd genom omfattande bidrag.

Utöver de tidiga stöden fick Hybritinitiativet nyligen stöd från Industriklivet (Energimyndighetens program) om hela 3,1 miljarder kronor. Vilket sannolikt är ett av de största enskilda industristöden som betalats ut i svensk historia.

Personligen blir jag alltid misstänksam mot projekt som privat kapital undviker. När det krävs att offentliga aktörer kliver in, drivna av ideologiska övertygelser och med bidrag eller krediter från det offentliga (som om det inte räckte med att aktörerna redan är offentliga), bör man dra öronen åt sig. Det vore inte första gången som så kallade gröna bubblor spricker med mångmiljardförluster som följd – i detta fall mångmiljardförluster för Sverige AB och indirekt för alla svenskar.

Att det ovan nämnda projektet dessutom påbörjades utan formell ägarsamordning med regeringen, trots de stora samhällskonsekvenser som är förknippade med projektet, är ytterligare ett varningstecken. Nu har vi som tur är en ny regering på plats som jag vet har vågat föra frågor på tal med de berörda bolagen men som ändå, åtminstone i den externa retoriken, tycks vara lika överförtjusta i risktagningarna som den förra regeringen.

Flera relevanta frågor har lyfts med anledning av projekten från journalister och forskare utan att tydliga svar har getts. Det är därför viktigt att regeringen följer det pågående arbetet noga och säkerställer att inte de statliga bolagen spelar ett högriskspel som riskerar att sluta i enorma förluster.

Med anledning av detta önskar jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson följande:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att kontrollera vilket risktagande som sker i statliga bolag?

.....
Tobias Andersson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck